

Nr 71.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare medel för lån till egnahemsbyggnader för statens järnvägars personal vid Notviken och Ulriksdal; given Stockholms slott den 27 februari 1925.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Viktor Larsson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 februari 1925.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Larsson anför:

Med bifall till Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag i ämnet medgav 1920 års riksdag, dels att tomter finge av statens järnvägar med tomträtt upplåtas från det statens järnvägar tillhöriga, för egnahemsbyggnader avsedda område vid Notviken, dels ock att av statens järnvägars förlagsmedel finge, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över civilärenden för den 7 januari 1920 angivna grunder, till vid statens järnvägar fast anställd person, åt vilken dylik tomt upplåtes, utlämnas lån till ett sammanlagt belopp av 200,000 kronor ävensom att med nämnda förlagsmedel finge bestridas ersättning för byggnad eller annan å tomt verkställd anläggning, då sådan skulle av statens järnvägar från tomtinnehavare lösas.

Vidare medgav 1923 års riksdag, i enlighet med Kungl. Maj:ts i proposition, nr 194, därom gjorda framställning, *dels* att tomter finge av statens järnvägar med tomträtt upplätas från de av nämnda järnvägar till egnahemsbyggnader avsedda områden vid Ulriksdal, *dels* att det belopp av 200,000 kronor av statens järnvägars förlagsmedel, som jämlikt 1920 års riksdags beslut finge användas för utlämnande av lån till egnahemsbyggande vid Notviken, finge disponeras jämväl för utlämnande av lån till vid statens järnvägar fast anställd person, åt vilken tomt vid Ulriksdal sålunda upplättes, ävensom att med nämnda förlagsmedel finge bestridas ersättning för byggnad eller annan å dylik tomt vid Ulriksdal verkställd anläggning, då sådan skulle av statens järnvägar från tomtinnehavare lösas, *dels ock* att ifrågasvarande lån för egnahemsbyggande vid Notviken och Ulriksdal finge utlämnas i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 16 mars 1923 angivna grunder.

Järnvägs-
styrelsen.

I skrivelse den 21 februari 1925 har järnvägsstyrelsen gjort framställning om beredande av ytterligare medel för dylika egnahemslån. Till stöd härför anför styrelsen:

I sina till grund för statsmakternas ovanberörda beslut liggande framställningar i ämnet av respektive den 20 oktober 1919 och den 27 februari 1923 hade järnvägsstyrelsen förutsatt, att ifrågasvarande egnahemslånefond å 200,000 kronor skulle kunna ökas i den mån byggnadsverksamheten det betingade.

Vad beträffade Notviken, hade av särskilda orsaker någon byggnadsverksamhet där ännu icke kommit till stånd, och ovisst torde vara, när så kunde bliva fallet.

Vidkommande däremot Ulriksdal hade personalen ådagalagt ett synnerligen livligt intresse för den planerade egnahemsverksamheten, vilket visade sig, bland annat, därav, att det inkommit ej mindre än 35 ansökningar om upplåtelse av tomter med tomträtt inom egnahemsområdet, för vilket Kungl. Maj:t den 19 december 1924 fastställt stadsplan. Planerandet av egnahemsverksamheten vid Ulriksdal hade i övrigt fortskridit så långt, att byggnadsverksamheten skulle kunna igångsättas omedelbart, därest medel funnes tillgängliga för utlämnande av erforderliga lån.

Då det vore uppenbart, att det för utlämnande av egnahemslån tillgängliga beloppet, 200,000 kronor, icke försloge till att täcka ens det redan nu förefintliga behovet vid Ulriksdal, hade styrelsen ansett sig böra hos statsmakterna hemställa om ökning av egnahemslånefonden.

För det närmaste året hade styrelsen beräknat att utöver det medgivna beloppet, 200,000 kronor, behöva disponera 500,000 kronor, och torde styrelsen med ytterligare 500,000 kronor kunna tillgodose det lånebehov, som kunde komma att förefinnas för fullständigt utbyggande av det egnahemsområde vid Ulriksdal, som stode till styrelsens förfogande.

Styrelsen ville emellertid i detta sammanhang framhålla, det styrelsen under de senare åren successivt till statsverket återlevererat de särskilda anslag, som tid efter annan anvisats såsom rörelsekapital åt statens järnvägar, d. v. s. de s. k. förlagsmedlen. Till utfyllnad av rörelsekapitalet disponerade styrelsen nu de båda fonderna för pensionering av ordinarie och icke ordinarie personal.

I anslutning härtill hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att styrelsen av för statens järnvägar tillgängligt rörelse-

kapital finge *dels* för utlämnande av lån för egnahemsbyggande å tomter inom statens järnvägars egnahemsområden vid Notviken och Ulriksdal i mån av behov disponera, förutom av förlagsmedel förut medgivna 200,000 kronor, ytterligare 1,000,000 kronor eller sammanlagt 1,200,000 kronor, *dels ock* bestrida ersättning för byggnad eller annan å dylik tomt verkställd anläggning, då sådan skall av statens järnvägar från tomtinnehavare lösas.

Enligt vad jag inhämtat, beräknas bebyggandet av de 35 tomter vid Ulriksdal, beträffande vilka ansökningar om upplåtelse inkommit, kräva ett lånebelopp av omkring 560,000 kronor, och skulle för bebyggande av samtliga tomter därstädes erfordras lån å tillhopa mer än 1,000,000 kronor. Med hänsyn härtill vill jag tillstyrka, att ytterligare medel till ett belopp av högst 1,000,000 kronor ställas till styrelsens förfogande för underlättande av egnahemsverksamheten bland statens järnvägars personal vid Notviken och Ulriksdal. I enlighet med vad styrelsen föreslagit torde berörda belopp böra utgå av för statens järnvägar tillgängligt rörelsekapital ävensom med sistnämnda medel böra bestridas ersättning för byggnad eller annan å tomt verkställd anläggning, då sådan skall av statens järnvägar från tomtinnehavare lösas.

Departemönts-
chefen.

I likhet med vad som gäller i fråga om förut medgivna lån å intill sammanlagt 200,000 kronor torde de nu förordade ytterligare lånen böra utlämnas i huvudsaklig överensstämmelse med ovanberörda i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 16 mars 1923 angivna grunder.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att för utlämnande i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet angivna grunder av lån till egnahemsbyggnader å tomter inom de av statens järnvägar till sådant bebyggande avsedda områden vid Notviken och Ulriksdal må användas — utöver tidigare medgivna belopp av 200,000 kronor av statens järnvägars förlagsmedel — ytterligare ett belopp av högst 1,000,000 kronor av nämnda järnvägars rörelsekapital ävensom att därmed jämväl må bestridas ersättning för byggnad eller annan å dylik tomt verkställd anläggning, då sådan skall av statens järnvägar från tomtinnehavare lösas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fredric Hawerman.